

กระบวนการเรียนรู้ในการต่อรองกับวาทกรรมทางเพศในสังคมไทย
เพื่อเสริมสร้างคุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์*
LEARNING PROCESSES OF NEGOTIATING GENDER DISCOURSE IN
THAI SOCIETY TO ENHANCE SELF-ESTEEM AMONG WOMEN POLE
DANCERS

ณิชภาพท วินัยธรรมกุล¹ และ รัตนลักษณ์ มณีรัตนโชติวงศ์²

Nichaphat Winaithammakul¹ and Rattanaluck Maneerattanachoti Wong²

¹⁻²คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁻²Faculty of Education Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding author E-mail: nichaphat.w@chula.ac.th

วันที่รับบทความ : 26 มิถุนายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 3 กรกฎาคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 5 กรกฎาคม 2569

Received 26 June 2026; Revised 3 July 2026; Accepted 5 July 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ และ 2) เพื่อวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ที่ใช้ในการต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ การศึกษาในครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสาน โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เพศหญิงในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 158 คน และผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ และ 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ในการต่อรองกับวาทกรรมที่

* ณิชภาพท วินัยธรรมกุล และ รัตนลักษณ์ มณีรัตนโชติวงศ์. (2569). กระบวนการเรียนรู้ในการต่อรองกับวาทกรรมทางเพศในสังคมไทยเพื่อเสริมสร้างคุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์. วารสารสหศาสตร์การพัฒนสังคม, 4(5), 20-43.

Nichaphat Winaithammakul and Rattanaluck Maneerattanachoti Wong. (2026).

Learning Processes Of Negotiating Gender Discourse In Thai Society To Enhance Self-Esteem Among Women Pole Dancers. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(5), 20-43.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/IJSDIADP/>

เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย

ผลการวิจัย พบว่า 1) วาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศส่งผลกระทบต่อผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ผ่านทุกระบบสิ่งแวดล้อม โดยผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ได้รับผลกระทบจากระบบภายนอกมากที่สุด ได้แก่ สื่อสังคมออนไลน์ เครือญาติ นโยบายและกฎหมาย รองลงมาคือระบบปฏิสัมพันธ์ และระบบจุลภาค ซึ่งประกอบด้วย ครอบครัว เพื่อนสนิท และโรงเรียน/ที่ทำงาน และ 2) พบว่าผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์มีกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ในการต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศต่างกันขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์กับระบบสิ่งแวดล้อม โดยมีเนื้อหาที่ใช้ในการต่อรองกับวาทกรรมทั้งหมด 4 รูปแบบ ได้แก่ การไม่มีปฏิกิริยาต่อวาทกรรมที่เผชิญ การใช้กลไกของสื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการ การอธิบายด้วยภาษา และการใช้กระบวนการทางกฎหมาย โดยใช้วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ส่วนตัวและการใช้ตัวอย่างจากสื่อสังคมออนไลน์ และมีแหล่งเรียนรู้จากตนเอง การรวมกลุ่มทางสังคมของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ และสื่อสังคมออนไลน์

คำสำคัญ: กระบวนการเรียนรู้, โพลแดนซ์, คุณค่าในตนเอง, วาทกรรม, บทบาททางเพศ

Abstract

This research article aimed to: 1) investigate the social experiences and gender discourse that influence the self-esteem of female pole dancers, and 2) analyze the learning processes employed by female pole dancers to negotiate gender discourse. This study adopted mixed-methods research design. The participants were female pole dance practitioners in Bangkok, Thailand. The research instruments consisted of: 1) a questionnaire on social experiences and gender discourse, and 2) an in-depth interview protocol exploring the learning processes used to negotiate gender discourse. Questionnaire data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. Data obtained from the in-depth interviews were analyzed using inductive data analysis.

The findings revealed that: 1) gender discourse affected pole dancers across all ecological systems. The greatest impact was exerted through the exosystem, particularly via social media, extended family, and policies and legislation, followed by the mesosystem and the microsystem, which included family, close friends, and schools/workplaces. (2) Pole dancers employed different learning processes to negotiate gender discourse depending on their relationships with the ecological systems. Four negotiation strategies were identified: (a) choosing not to react to the discourses encountered, (b) using the mechanisms of social media to manage the discourses, (c) providing verbal explanations, and (d) employing legal processes. These strategies were developed through learning from personal experience and examples encountered on social media. The participants' primary learning resources included themselves, social networks within the pole dance community, and social media.

Keywords: Learning Processes, Pole Dance, Self-Esteem, Discourses, Gender Role

บทนำ

มนุษย์ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและถูกกำหนดให้ปฏิบัติตามบทบาทและสถานภาพของตนเองเพื่อให้สังคมดำเนินไปได้ด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย อย่างไรก็ตามเมื่อบุคคลมีสถานภาพในสังคมหลายบทบาทในเวลาเดียวกัน ย่อมมีโอกาสที่ความคาดหวังจากบทบาทที่หลากหลายเหล่านั้นจะไม่สอดคล้องกัน นำไปสู่ความสับสนหรือความตึงเครียดทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่นักสังคมศาสตร์เรียกว่า “ความขัดแย้งในบทบาท” (Role Conflict) (Moorhead, G. & Griffin, R. W., 2001 อ้างถึงใน อธิพัฒน์ สินทรโก, 2555) ภายใต้กรอบแบบแผนทางสังคมดังกล่าว หนึ่งในแนวคิดสำคัญที่สะท้อนความคาดหวังต่อการปฏิบัติตนของบุคคลคือ “บทบาททางเพศ” (Gender role) ซึ่งเป็นแบบแผนพฤติกรรม หน้าที่ และการแสดงออก ที่สังคมกำหนดขึ้นเพื่อให้แต่ละเพศปฏิบัติให้สอดคล้องกับค่านิยมและความเชื่อที่ยึดถือร่วมกัน (คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562)

โพลแดนซ์เป็นการเต้นรูปแบบหนึ่งที่เป็นภาพสะท้อนแนวคิดบทบาททางเพศของแต่ละสังคม จากการเชื่อมโยงภาพลักษณ์ของผู้หญิงสวมเสื้อผ้าน้อยชิ้นต้นกับเสาด้วยท่าทางยั่วยวนอยู่ในสถานบันเทิง เป็นภาพลักษณ์ที่ถูกกดทับด้วยแนวคิดชายเป็นใหญ่และรับผลกระทบจากแนวคิดบทบาททางเพศที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคม นำไปสู่การมองผู้หญิงที่ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ว่าเป็นผู้หญิงให้บริการทางเพศแทนที่จะมองว่าเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าทางศีลธรรมและมีประโยชน์ทางร่างกายและจิตใจ (Helmobakk, A., 2023) สอดคล้องกับงานเขียนของ Samantha Holland ที่ระบุว่า ภาพลักษณ์ของโพลแดนซ์ในฐานะกิจกรรมที่มีนัยทางเพศเชื่อมโยงกับคลับเปลื้องผ้า ได้ส่งอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับการเรียนโพลแดนซ์ และอิทธิพลดังกล่าวไม่ได้ลดลงแม้ว่าการเรียนโพลแดนซ์จะได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมากขึ้นก็ตาม (Holland, S., 2010)

เมื่อภาพลักษณ์ของกิจกรรมโพลแดนซ์ไม่สอดคล้องกับค่านิยมที่สังคมไทยยึดถือ ผู้ที่ทำกิจกรรมดังกล่าวจึงอาจเกิดความขัดแย้งในบทบาท (Role conflict) และส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าของผู้ทำกิจกรรมดังกล่าวจากการถูกสังคมวิพากษ์หรือไม่ยอมรับ แม้งานวิจัยจำนวนหนึ่งจะระบุว่ากิจกรรมโพลแดนซ์มีส่วนช่วยให้สุขภาพกายและจิตดีขึ้น ประกอบกับความพยายามขององค์กรและกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่พยายามต่อสู้กับมุมมองและค่านิยมของคนในสังคม แต่ก็ยังไม่สามารถเปลี่ยนมุมมองและค่านิยมของคนในสังคมไทยได้ เนื่องจากวาทกรรมภายใต้แนวคิดชายเป็นใหญ่ที่ถูกกำหนดโดยบทบาททางเพศแบบดั้งเดิมได้ฝังลึกเข้าไปในค่านิยมและความเชื่อของคนในสังคมมาจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมโพลแดนซ์มีคุณค่าทั้งทางร่างกายและจิตใจ อย่างไรก็ตามยังคงเห็นถึงค่านิยมของสังคมที่แสดงออกผ่านอำนาจของวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของปัจเจกในสังคมที่ทำให้กิจกรรมโพลแดนซ์จนเกิดการต่อรองระหว่างผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์กับอำนาจของวาทกรรมในสังคม เห็นได้จากการที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการต่อรองกับวาทกรรมดังกล่าว เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของการทำกิจกรรมโพลแดนซ์ การอธิบายความเข้าใจผิดบางประการเกี่ยวกับกิจกรรมนี้ การประชาสัมพันธ์ถึงคุณค่าของกิจกรรม หรือการตอบคำถามที่คนรอบข้างสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งการรวมกลุ่มทางสังคมของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์นี้เองทำให้เกิดการพูดคุย เรียนรู้ และซึมซับวิธีการในการต่อรองกับวาทกรรมดังกล่าว อันนำไปสู่การต่อรองเพื่อคุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่

เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ เพื่อนำไปต่อยอดในการนำเสนอกระบวนการเรียนรู้ผ่านแนวคิดวาทกรรมทางเพศในกิจกรรมทางสังคมเพื่อเสริมสร้างคุณค่าในตนเองของผู้หญิงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์
2. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ที่ใช้ในการต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการศึกษา เรื่อง กระบวนการเรียนรู้ในการต่อรองกับวาทกรรมทางเพศในสังคมไทยเพื่อเสริมสร้างคุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ ประกอบด้วยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ตอน ดังนี้

1. บทบาททางเพศ (Gender role)

สังคมกำหนดบทบาททางเพศ (Gender role) ขึ้นเพื่อบอกว่าผู้ชายหรือผู้หญิงต้องปฏิบัติตนและแสดงออกอย่างไร ทั้งนี้ บทบาททางเพศสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา (จันทรัตน์ ระเบียบโลก และคณะ, 2546) ในอดีตบทบาทของเพศชายและหญิงแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง เพศชายเป็นเพศที่มีพลังกำลังมาก จึงต้องทำหน้าที่ดูแลปกป้องคุ้มครอง ในขณะที่เพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่าจึงทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวและดูแลบุตร ดังนั้น ลักษณะความเป็นหญิงจึงเป็นพฤติกรรมที่เน้นการแสดงออกทางอารมณ์ อันมีส่วนช่วยให้เกิดผลกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น อ่อนโยน นุ่มนวล ช่างพูดคุ้ย เรียบร้อย ซื่อสัตย์ ช่างปรนนิบัติ (คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562) ดังนั้น จะเห็นได้ว่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพศหญิงเป็นเพศที่ถูกกดขี่จากกรอบของคำว่าบทบาททางเพศ ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิและความเสมอภาคของสตรีผ่านกลุ่มที่เรียกตนเองว่ากลุ่มแนวคิดสตรีนิยม (Feminism)

2. โพลแดนซ์

การเต้นรูดเสา (Pole dance) หรือการเต้นกับเสา เป็นการแสดงที่ใช้เสาเป็นอุปกรณ์ประกอบในการแสดง Cambridge Dictionary ระบุว่า Pole dancing หมายถึงกิจกรรมการ

เต้นรำรอบเสาตั้งตรงในลักษณะที่เน้นความยืดหยุ่นทางเพศ โดยมีการแต่งกายที่เปิดเผย ซึ่งมักปรากฏในสถานบันเทิงประเภทบาร์หรือคลับ หรือกิจกรรมการเต้นรำรอบเสาในแนวตั้งโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการออกกำลังกาย การเต้นรูดเสาแบบที่เห็นกันในปัจจุบันมีต้นกำเนิดมาจากการเต้นกับเสาค้ำเต็นท์ของคณะละครสัตว์ในยุคทศวรรษที่ 20 เพื่อสร้างเสียงหัวเราะให้กับผู้คนในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งนอกจากจะมีการแสดงที่น่าหวาดเสียวและตื่นเต้นแล้วยังมีการแสดงของหญิงสาวในชุดวาบหวีที่ห้อยโหนไปกับเสาค้ำเต็นท์ (อังคณา นาคเกิด, 2561) หลังจากนั้น Fawnia Mondey เป็นผู้บุกเบิกนำพาโพลแดนซ์ออกจากคลับและบาร์ โดยการทำวิดีโอสอนโพลแดนซ์เผยแพร่และได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก (ณัฐมน สะเภาคำ, 2561)

คุณค่าของกิจกรรมโพลแดนซ์สามารถยืนยันได้ด้วยงานวิจัย เรื่อง “Effect of pole dance on mental wellbeing and the sexual self-concept – a pilot randomized-controlled trial” (Pfeiffer, J. L., et al., 2023) เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่ระบุว่า ผู้เรียนโพลแดนซ์มี Mental wellbeing ที่เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “At this age, I can do anything”: a phenomenological study exploring self-efficacy in pole dancing among middle-aged women (Kim, J., et al., 2022) ระบุว่าโพลแดนซ์เป็นกิจกรรมทางกายที่ทำในยามว่างช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้หญิงได้ปลดปล่อยตนเอง และช่วยเสริมสร้างความสามารถที่ตนรู้สึกผ่านความสำเร็จ ความเชี่ยวชาญ และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถนำไปสู่ประโยชน์ส่วนบุคคลและจิตสังคม ดังนั้น จะเห็นได้ว่าแม้กิจกรรมโพลแดนซ์จะมีคุณค่าทั้งทางร่างกายและจิตใจ แต่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ยังคงต้องเผชิญกับวาทกรรมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศอยู่ทั้งจากคนรอบข้างที่ใกล้ชิด ที่ทำงาน หรือสังคมที่ไกลออกไป เช่น สื่อสังคมออนไลน์

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 ร่างกายและสตรีนิยมในทัศนะของ Michel Foucault

ในทัศนะของ Foucault ร่างกายเป็นที่ประทับของร่องรอย ซึ่งเป็น “ตราบาปของประสบการณ์ที่ผ่านมา” อยู่บนผิวหนัง “ร่างกายเป็นพื้นผิวที่จารึกเหตุการณ์ต่าง ๆ” ซึ่งวาดไว้ด้วยภาษาและเลื่อนหายไปด้วยความคิด (Foucault, 1984 อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ บัวจันทร์, 2561) ซึ่งผู้หญิงถูกควบคุมด้วยขอบเขตของระเบียบวินัยซึ่งเป็นเครื่องมือของอำนาจ ผู้หญิงจึงมีบทบาทเพียงกระทำตามหน้าที่ และตกอยู่ภายใต้อำนาจของเพศชายเพราะเป็นผู้ถือครองอำนาจ ซึ่งการกดทับของอำนาจทำให้ผู้หญิงขาดอิสรภาพ ไม่มีความเท่าเทียมในการดำรงอยู่

ของตัวตน (เพ็ญพรรณ เพ็ญฟูลอย, 2562) จากแนวคิดของ Foucault ทำให้เห็นได้ชัดถึงการพยายามยึดเยียดความเป็นหญิงลงไปบนร่างกายของผู้หญิง เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบและความต้องการของสังคม การต่อสู้ของขบวนการสตรีนิยมจึงเป็นไปเพื่อปลดปล่อยให้ผู้หญิงมีอิสระทั้งทางร่างกาย จิตใจ รวมถึงมีสิทธิในการใช้ชีวิตอย่างมีอิสระและเสมอภาคกับผู้ชาย ภาพดังกล่าวสะท้อนผ่านกิจกรรมโพลแดนซ์ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ขัดต่อแนวปฏิบัติของสังคมทำให้ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์กลายเป็นคนที่ถูกกดทับเนื่องจากปฏิบัตินอกกรอบที่สังคมได้กำหนดไว้ ทั้งการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าน้อยชิ้น การเดินยั่วชวน และการเชื่อมโยงภาพลักษณ์ของเพศหญิงที่ทำกิจกรรมดังกล่าวกับการให้บริการในสถานบันเทิง

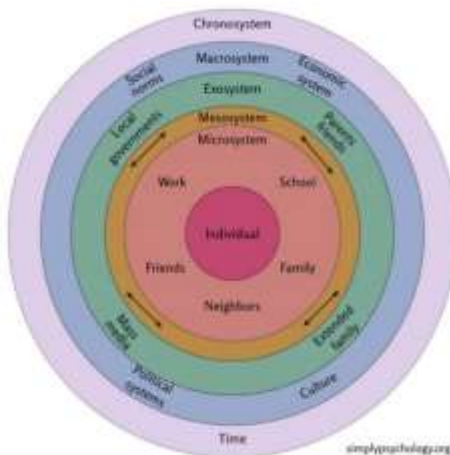
3.2 แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์และอำนาจาภกรรม (The Subject and Power)

อัตลักษณ์ของคนเกิดขึ้นจากการที่สังคมตีกรอบผ่านวาทกรรมและอำนาจที่ทำงานเชื่อมโยงกันอยู่ วาทกรรมจึงเป็นกระบวนการสร้างอัตลักษณ์และความหมายให้สรรพสิ่งในสังคม และเมื่อกาลเวลาและสภาพสังคมเปลี่ยนไป อัตลักษณ์และความหมายจึงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย นอกจากนี้ Foucault มองว่าภาษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง โดยเขาเห็นว่า วาทกรรม คือระบบที่ทำให้การพูดหรือเขียนสามารถเกิดขึ้นได้ภายในสังคมหนึ่ง ๆ เนื่องจากวาทกรรมทำหน้าที่กำหนดกรอบ กติกา และกลไกต่าง ๆ ที่ทำให้การสื่อสารเหล่านั้นมีความหมาย ด้วยเหตุนี้วาทกรรมจึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ถ้อยคำหรือภาษาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการปฏิบัติจริงในสังคม (Discursive practices) ซึ่งครอบคลุมถึงขนบความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนบทบาทของสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นด้วย (Foucault, M., 1978 อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ บัวจันทร์, 2561)

3.3 ทฤษฎีระบบนิเวศวิทยาของ Urie Bronfenbrenner

ทฤษฎีนิเวศวิทยาของ Urie Bronfenbrenner เชื่อว่า พัฒนาการของมนุษย์ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยความคิดเพียงความคิดเดียว แต่ต้องอธิบายด้วยระบบอันซับซ้อน (Bronfenbrenner, U., 1974 อ้างถึงใน วรรณรัตน์ ลาวัณ และรัชนี สรรเสริญ, 2558) ซึ่งความเชื่อนี้ของ Bronfenbrenner จะนำมาสู่ทฤษฎีนิเวศวิทยาที่อธิบายว่าพัฒนาการของมนุษย์เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้เติบโตของมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงของสถานที่ที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่และสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อน โดยสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อนแบ่งเป็น 5 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบจุลภาค (Microsystem) ประกอบไปด้วยครอบครัว เพื่อน โรงเรียน/ที่ทำงาน 2) ระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystem) คือ สภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงระบบจุลภาคให้มีปฏิสัมพันธ์กัน 3) ระบบภายนอก (Exosystem) ประกอบไปด้วยเครือญาติ สื่อสังคมออนไลน์ นโยบาย

และกฎหมาย 4) ระบบมหภาค (Macrosystem) และ 5) ระบบเวลา (Chronosystem) (อ้างมา นาคนาวา พาริลที, 2566)

ภาพที่ 1 ทฤษฎีนิเวศวิทยาของ Urie Bronfenbrenner (2025)

3.4 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ ทักษะ และพฤติกรรม การปฏิบัติของคนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น (กรมวิชาการ, 2543 อ้างถึงใน อริสา แก้วลี, 2561) กระบวนการเรียนรู้ของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์จึงเป็นการเปลี่ยนผ่านความเข้าใจทักษะและพฤติกรรม การปฏิบัติของทุกฝ่ายในสังคมไทยเกี่ยวกับกิจกรรมโพลแดนซ์ เพื่อเสริมสร้างคุณค่าในตนเองให้แก่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์โดยวิเคราะห์กระบวนการที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ใช้ในการทำความเข้าใจ จัดการ และต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในประเด็นที่สอดคล้องกับองค์ประกอบนี้ได้แก่ เนื้อหาที่เรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และผู้คนหรือแหล่งเรียนรู้

3.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าในตนเองให้แก่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์

ในการเสริมสร้างคุณค่าในตนเองให้แก่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เป็นการสร้างมุมมองเชิงบวกให้ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เห็นคุณค่าในตนเอง โดยทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory: SDT) เน้นการสร้างแรงจูงใจในการกำกับตนเองและควบคุมพฤติกรรมจากการเลือกในสิ่งที่แสดงออกถึงความเป็นตัวเองจะทำให้คนรู้สึกมีคุณค่าขึ้นตาม

ทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory: SDT) ซึ่งเมื่อคนได้รับการตอบสนองพื้นฐาน 3 ด้าน จะทำให้มีแรงจูงใจมากพอที่จะปฏิบัติต่อตนเองและสังคมในทางบวกและมีความสุข (Deci, E. L., & Ryan, R. M., 2000 อ้างถึงใน อาภา กำวิจิตร, 2563) ได้แก่ ความต้องการมีอิสระ (Autonomy) ความต้องการมีความรู้สึกรับประสบความสำเร็จ (Competence) และความต้องการมีความสัมพันธ์ (Relatedness)

กล่าวโดยสรุปแล้ว สังคมเป็นผู้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของคนในสังคมเพื่อให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยหนึ่งในแนวทางที่ใช้กำหนดกรอบการปฏิบัติของคนในสังคมคือแนวคิดเรื่องบทบาททางเพศ (Gender role) ซึ่งเป็นแนวทางกำหนดว่าเพศหญิงควรปฏิบัติตนอย่างไรและเพศชายควรปฏิบัติตนอย่างไร กลายเป็นวาทกรรมที่กดทับภาพลักษณ์ของกิจกรรมโพลแดนซ์ว่าเป็นกิจกรรมที่ยั่ววนแต่งกายด้วยเสื้อผ้าน้อยชิ้น ทำให้ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ถูกลดคุณค่าลง เนื่องจากทำกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของเพศหญิงในสังคม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ ผ่านมุมมองของวาทกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งในระบบสิ่งแวดล้อมภายใต้ทฤษฎีนิเวศวิทยา โดยถือเป็นระบบมหภาค (Macrosystem) อันจะมีผลต่อมาในสิ่งแวดล้อมระดับที่เล็กลงมาจนถึงความคิดต่อคุณค่าในตนเองของปัจเจกคือผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ และนำประสบการณ์ดังกล่าวมาวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ที่ใช้ในการทำ ความเข้าใจ จัดการ หรือต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศและเสริมสร้างคุณค่าให้แก่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ในการต่อรองกับวาทกรรมทางเพศในสังคมไทยเพื่อเสริมสร้างคุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ มีประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เพศหญิงในประเทศไทย และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เพศหญิงที่อยู่ในกลุ่มสังคมออนไลน์หรือเป็นสมาชิกสตูดิโอโพลแดนซ์ที่ยังคงทำกิจกรรมโพลแดนซ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จำนวน 286 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ผู้วิจัยยอมรับได้เท่ากับ 5%

การวิจัยเชิงคุณภาพ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ตอบแบบสอบถามจากการวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดจากสิ่งแวดล้อม 2 ระบบ คือ สิ่งแวดล้อมระบบจุลภาค และสิ่งแวดล้อมระบบภายนอก จำนวนระบบละ 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศซึ่งส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Checklist) และประเภมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และ 2) ข้อคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ โดยมีโครงสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดทฤษฎีระบบนิเวศวิทยา ประกอบไปด้วยสิ่งแวดล้อม 3 ระบบ คือ ระบบจุลภาค ระบบปฏิสัมพันธ์ และระบบภายนอก

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) เกี่ยวกับกระบวนการการเรียนรู้ ได้แก่ เนื้อหาที่เรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และผู้คนหรือแหล่งเรียนรู้ เพื่อทำความเข้าใจ จัดการ หรือต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในสิ่งแวดล้อมตามทฤษฎีนิเวศวิทยา ของ Urie Bronfenbrenner อันนำไปสู่การเสริมสร้างคุณค่าในตนเองให้แก่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยด้วยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่วัด (Index of Item – Objective Congruence: IOC) จำนวน 3 ท่าน ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.89 และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขไปหาความเที่ยง (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากร แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาคและนำไปคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ โดย

เครื่องมือมีค่าความเที่ยง 0.806 และการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.75

4. จริยธรรมการวิจัย

เครื่องมือทั้ง 2 รายการได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เลขที่ใบรับรอง 175/69) พร้อมขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลและรับรองความลับของข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ ด้วยการส่งแบบสอบถามผ่านทางช่องทางออนไลน์ในรูปแบบของ Google Forms ให้แก่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เพศหญิงที่อยู่ในกลุ่มสังคมออนไลน์หรือเป็นสมาชิกสตูดิโอโพลแดนซ์ที่ยังคงทำกิจกรรมโพลแดนซ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept interview) กับผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ที่มีประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ โดยคัดเลือกจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดตามที่ระบุในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดในการวิจัยและขอความยินยอมในการให้ข้อมูล และระบุการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลจะถูกเก็บรักษาไว้และไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงบรรยายในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและความเรียง

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic induction) เพื่อจัดกลุ่มความเหมือน ความแตกต่างของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และสังเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ในการต่อยอดกับวาทกรรมทางเพศในสังคมไทยเพื่อเสริมสร้างคุณค่าในตนเองของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ โดยแจกแบบสอบถามแก่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เพศหญิงในประเทศไทย จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 156 คน คิดเป็นร้อยละ 54.54 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย 286 คน ซึ่งอยู่ในอัตราส่วนการตอบกลับที่รับได้และอยู่ในเกณฑ์ดี คือ มีอัตราการตอบกลับมากกว่าร้อยละ 50 (นิศาชล รัตนมณี และประสพชัย พสุนนท์, 2562)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 156 คน พบว่าส่วนใหญ่ทำงานเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 50 ส่วนในด้านความสนใจในกิจกรรมโพลแดนซ์ พบว่า ร้อยละ 60.90 สนใจกิจกรรมโพลแดนซ์ในด้านของการออกกำลังกาย รองลงมาคือด้านศิลปะ ร้อยละ 16.03 โดยเป็นผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์มาแล้ว 1-3 ปี ร้อยละ 39.10 และส่วนใหญ่ยังคงทำกิจกรรมโพลแดนซ์อยู่ คิดเป็นร้อยละ 59.62 โดยให้เหตุผลว่ากิจกรรมโพลแดนซ์ทำให้มีความสุข แข็งแรง ร้อยละ 32.26 ส่วนผู้ที่ยังลังเลที่จะทำกิจกรรมโพลแดนซ์คิดเป็นร้อยละ 35.90 โดยมีความกังวลในเรื่องของท่าเต้น ร้อยละ 25 และเรื่องของเครื่องแต่งกาย ร้อยละ 21.43 และผู้ที่เลิกทำกิจกรรมโพลแดนซ์ไปแล้ว คิดเป็นร้อยละ 4.49 ในจำนวนนี้ให้เหตุผลว่าเป็นเรื่องของเหตุผลส่วนตัวและข้อจำกัดและปัญหาสุขภาพ

2. ผลของประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลของประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ โดยใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 13 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ระบบตามแนวคิดระบบนิเวศวิทยา ได้แก่ ระบบจุลภาค (Microsystem) จำนวน 7 ข้อ ระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystem) จำนวน 3 ข้อ และระบบภายนอก (Exosystem) จำนวน 3 ข้อ พบว่าในทุกข้อคำถามจะมีผู้ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศที่กระทำผ่านสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย 1 คน

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยได้รับผลของประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในระบบต่าง ๆ ทั้ง 3 ระบบในระดับน้อยที่สุด โดยระบบภายนอก

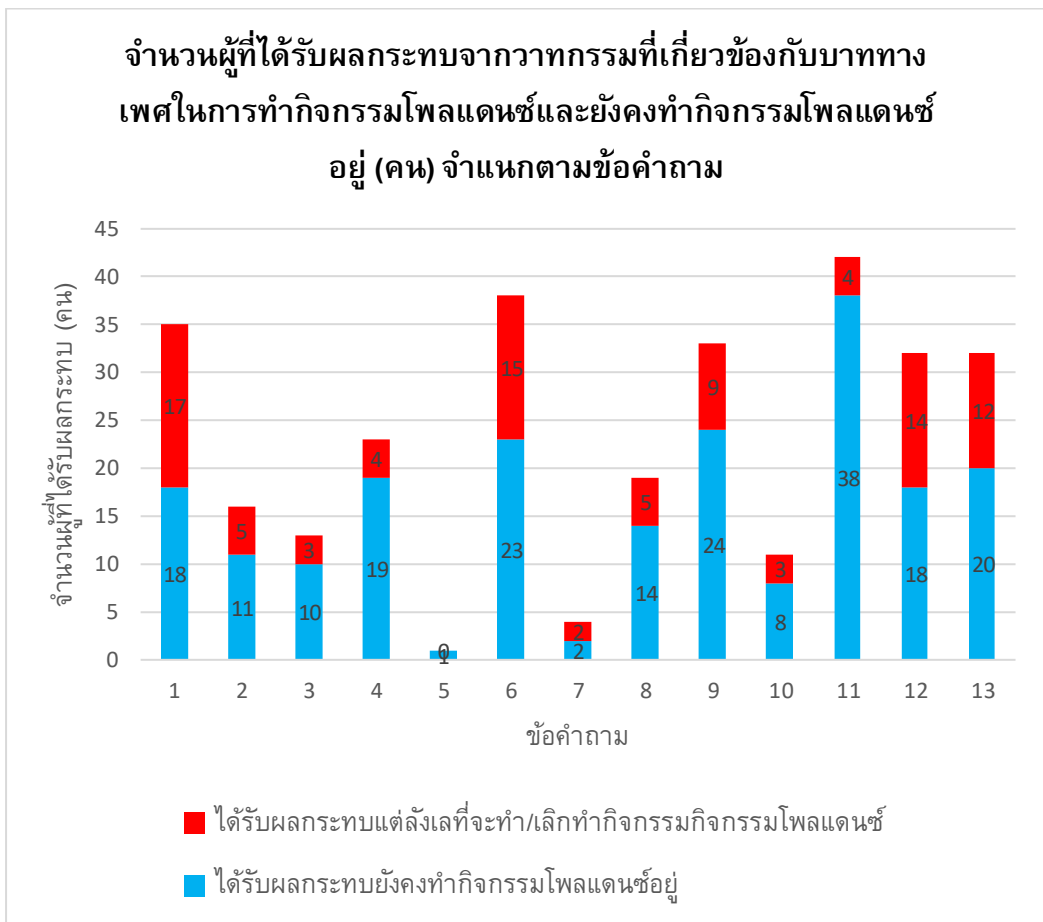
(Exosystem) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 0.77 รองลงมาคือระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystem) มีค่าเฉลี่ย 0.46 และระบบจุลภาค (Microsystem) มีค่าเฉลี่ย 0.41 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลของประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ (ภาพรวม)

ระบบสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ระบบจุลภาค (Microsystem)	0.41	ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด
ระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystem)	0.46	ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด
ระบบภายนอก (Exosystem)	0.77	ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

จากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศพบว่า ทุกข้อคำถามมีจำนวนผู้ที่ยังคงทำกิจกรรมโพลแดนซ์อยู่จำนวนมากกว่าผู้ที่เลิกที่จะทำหรือเลิกทำกิจกรรมโพลแดนซ์ไปแล้ว ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่า ข้อคำถามข้อที่ 11 มีสัดส่วนของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศและยังคงทำกิจกรรมโพลแดนซ์อยู่ต่อผู้ที่เลิกที่จะทำหรือเลิกทำกิจกรรมโพลแดนซ์ไปแล้วมากที่สุด คือ 38:4 รายละเอียดดังภาพที่ 1

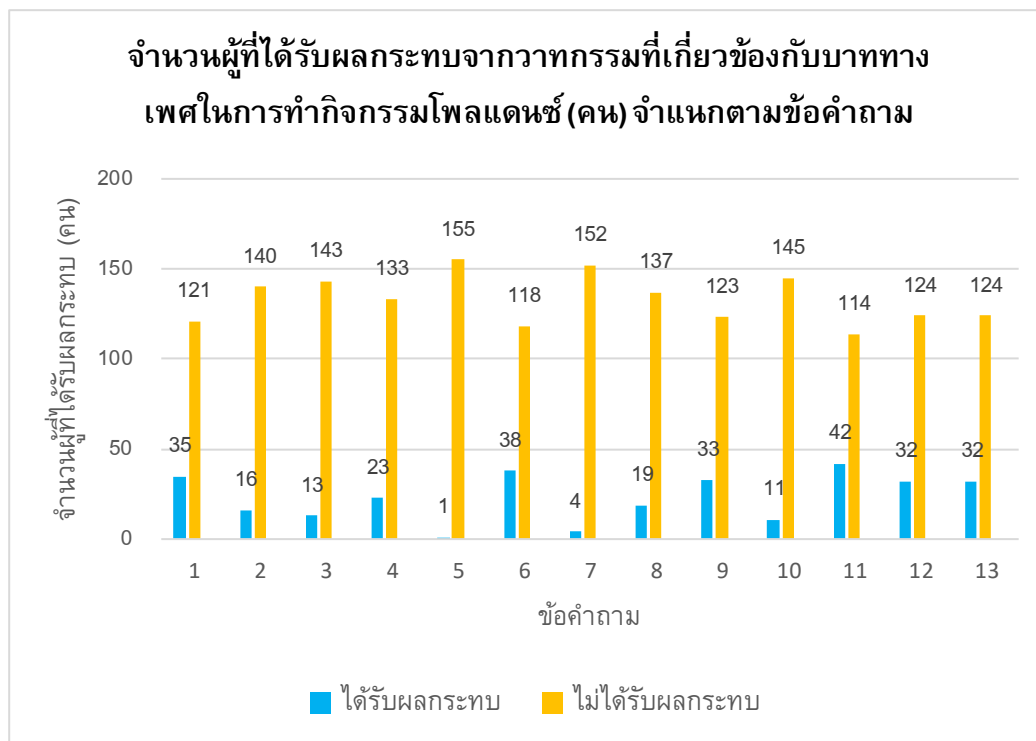
ภาพที่ 1 จำนวนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในการทำกิจกรรมโพลแดนซ์และยังคงทำกิจกรรมโพลแดนซ์อยู่ (คน) จำแนกตามข้อคำถาม

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อคำถามข้อที่ 11 เป็นข้อที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ 42 คนจาก 156 คน คิดเป็นร้อยละ 26.92 ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการได้รับความคิดเห็นในเชิงคุกคามทางเพศจากสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบภายนอก (Exosystem)

รองลงมาคือข้อคำถามข้อที่ 6 มีผู้ได้รับผลกระทบทั้งสิ้น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 24.36 ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ทำงานอยู่มองว่าการทำกิจกรรมโพลแดนซ์เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบในระบบจุลภาค (Microsystem) รายละเอียดดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 จำนวนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในการทำกิจกรรมโพลแดนซ์จำแนกตามข้อคำถาม

2.1 ระบบจุลภาค (Microsystem)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลของประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ในระบบจุลภาค (Microsystem) พบว่าเป็นระบบที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ได้รับผลกระทบในระดับน้อยที่สุด โดยข้อคำถามที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 6 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ทำงานอยู่มองว่าการทำกิจกรรมโพลแดนซ์เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม โดยมีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบคือ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 24.36 มีค่าเฉลี่ย 0.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.75

ทั้งนี้ หากพิจารณาจากระดับการได้รับผลกระทบพบว่า มีผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในระดับปานกลางจนถึงมากที่สุดถึง 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.79 รายละเอียดดังตารางที่ 2 และมีจำนวนผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศหรือได้รับผลกระทบในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 78.21 ในจำนวนนี้พบว่า ร้อยละ 54.10 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อคำถามที่ 6 ตั้งแต่ระดับ 3 (ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมในระดับปานกลาง)

< 3		≥ 3	
f	%	f	%
122	78.21	34	21.79

ตารางที่ 3 อาชีพของผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศหรือได้รับผลกระทบในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (N = 122 คน)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	11	9.02
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	5.74
พนักงานบริษัทเอกชน	66	54.10
อื่น ๆ	38	31.15

2.2 ระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystem)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลของประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซีในระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystem) พบว่าเป็นระบบที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซีได้รับผลกระทบในระดับน้อยที่สุด โดยข้อคำถามที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 9 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทางสังคมระหว่างเพื่อนและสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีค่าเฉลี่ย 0.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.47

2.3 ระบบภายนอก (Exosystem)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลของประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซีในระบบภายนอก (Exosystem) พบว่าเป็นระบบที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซีได้รับผลกระทบในระดับน้อยที่สุด โดยข้อคำถามที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่ม

ตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 11 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทางสังคมที่เกิดจากสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบคือ 42 คน คิดเป็นร้อยละ 26.92 มีค่าเฉลี่ย 0.91 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.65

3. กระบวนการเรียนรู้ของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ที่ใช้ในการต่อยอดกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถสรุปได้เป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

3.1 ประสบการณ์ทางสังคมจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศจากระบบสิ่งแวดล้อม

ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนเคยมีประสบการณ์ทางสังคมจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศจากสิ่งแวดล้อมทุกระบบและในทุกรูปแบบที่วาทกรรมจะแสดงออกได้ ได้แก่ ภาษาและการกระทำ

ระบบจุลภาค (Microsystem)

ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์มีประสบการณ์ทางสังคมจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในรูปแบบของภาษาและการกระทำ โดยแสดงออกเป็นคำพูดและการแสดงออกทางอารมณ์จากคนใกล้ชิดของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ เช่น ครอบครัวหรือเพื่อน

“ถ้าเป็น Pole เฉยๆ หรือ Aerial sport ไม่มีอะไร กับแม่ถ้าเป็น Pole บวกกับส้นสูง (Exotic pole) เขาไม่โอเค ในมุมมองเขาพอมันมีส้นสูงบวกเข้าไปเป็นอุปกรณ์อีกอย่างนึง เขารู้สึกว่าภาพมันเปลี่ยน ต่อให้เป็นท่าเดียวกันชุดเดียวกัน ความรู้สึกเขาเปลี่ยน”

“ก็เรา (ผู้ให้สัมภาษณ์) ดูง่ายเพราะเราเต้น Pole dance ชอบเต้นโชว์เร็นร่าง”

ระบบปฏิสัมพันธ์ (Mesosystem)

ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์มีประสบการณ์ทางสังคมจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้กระทำการวาทกรรมเป็นคนใกล้ชิดจากระบบจุลภาค (Microsystem) และใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการแสดงออกวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ

“มีเพื่อนมา Comment ใน Social ว่า FC ครับ หรือเซ็กซี่จัง”

ระบบภายนอก (Exosystem)

ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์มีประสบการณ์ทางสังคมจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในรูปแบบภาษา เนื่องจากวาทกรรมแสดงออกผ่านสื่อสังคมออนไลน์จำเป็นต้องแสดงออกในรูปแบบของภาษา

“Comment ใน Tiktok ที่เราเจอ เช่น ชุม ชุมเลย ชาวมาก แล้วเราเคยเจอคนที่มา Comment ในชีวิตจริงของเรา”

“ชุม กลิ่นเป็นยังงี้บ้าง หรือเราเจอพนักงานรักษาความปลอดภัยในตึกมา Follow Tiktok เราและ Comment ว่าเห็นทุกวัน”

“ใครก็ไม่รู้ DM (ส่งข้อความส่วนตัว) มาว่า You’re so hot หรือเท่าไร”

3.2 กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ในการต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ

เนื้อหาที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เรียนรู้เพื่อใช้ในการต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศสามารถจัดเป็นกลุ่มได้ทั้งหมด 4 วิธี ดังนี้

1) การไม่มีปฏิกิริยาต่อวาทกรรมที่เผชิญ

“เราไม่ได้ตอบสนองอะไร ปล่อยผ่าน”

“ปล่อยผ่าน ไม่ตอบ เจียบ ๆ ไป”

“ถ้าเป็น Comment ที่ไม่รู้จกจะไม่ได้สนใจและปล่อยผ่านไป”

2) การใช้กลไกของสื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการ

“สร้าง Instagram แยกสำหรับลงคลิป Exotic pole เท่านั้น”

“ลงคลิปน้อยลง เพราะกังวลว่าจะมีคนใน Tiktok มาเจอเราอีก”

“Block/Report ว่าบัญชีนั้นอันตราย”

3) การอธิบายด้วยภาษา

“ให้ตัวอย่างเป็นวิดีโอของคนเล่น Pole dance และอธิบายว่ากิจกรรมนี้ไม่ได้ง่าย ใช้ความแข็งแรงยืดหยุ่นและความสามารถ”

“คงต้องอธิบายว่าสิ่งนี้เราทำเพื่ออะไร จะบอกว่าประโยชน์มันมีแบบนี้ ความตั้งใจของเราเป็นแบบนี้ ซึ่งไม่ได้ขัดกับอาชีพ ไม่ได้ขัดกับศีลธรรม”

“(การใส่เสื้อผ้าน้อยชิ้น) เป็นเรื่องของความปลอดภัย ไม่นั่นอยู่บนเสาแล้วมันจะลื่น”

“แขวน Comment เพื่อ Shared เป็นความรู้และเพื่อให้มี Engage เพิ่มใน Tiktok”

4) การใช้กระบวนการทางกฎหมาย

“ถ้าโดน Comment ลบมากใน Social หรือถ้าโดนแรงมากจะแจ้งความ เพราะต้องการสั่งสอน”

“ตอบ Comment โดยการแปะข้อกฎหมายให้คนเหล่านั้นกลัว”

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าหากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศเกิดจากระบบสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ผู้ให้สัมภาษณ์มากที่สุด เช่น ครอบครัวหรือเพื่อน ผู้ให้สัมภาษณ์จะเลือกใช้การสื่อสารอย่างประนีประนอมในการจัดการกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ แต่หากเป็นวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศที่เกิดขึ้นจากระบบสิ่งแวดล้อมไกลตัว ผู้ให้สัมภาษณ์หลายคนเลือกที่จะใช้วิธีที่ตนเองไม่ต้องสื่อสารกับบุคคลเหล่านั้นโดยตรง

ผู้ให้สัมภาษณ์เกือบทุกคนมีวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ส่วนตัวและการเห็นตัวอย่างจากสื่อสังคมออนไลน์ และมีแหล่งเรียนรู้เป็นการลงมือทดลองอีกด้วยตนเอง การรวมกลุ่มทางสังคมของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ และสื่อสังคมออนไลน์

3.3 การเสริมสร้างคุณค่าให้แก่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์

ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่รู้สึกมีคุณค่าในตนเองอยู่แล้ว โดยให้เหตุผลว่าตนเองไม่ได้สนใจในวาทกรรมที่กำลังเผชิญอยู่หรือตนเองได้รับคำชมจากการทำกิจกรรมโพลแดนซ์ ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มนี้จึงมีวิธีการต่อรองที่สอดคล้องคุณค่าในตนเอง คือ การไม่มีปฏิกิริยาต่อวาทกรรมที่เผชิญ และ 2) กลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ โดยหลังจากการต่อรองกับวาทกรรมเหล่านั้นแล้วทำให้รู้สึกมีคุณค่ามากขึ้น โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ความต้องการมีอิสระ (Autonomy)

ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์รู้สึกมีอิสระในการกระทำการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโพลแดนซ์มากขึ้น โดยเฉพาะในด้านของอิสระในการทำกิจกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์

“ก่อนหน้านี้ขาดอิสระในการลงคลิปใน Social (สื่อสังคมออนไลน์) แต่เมื่อเปิด Instagram แยกแล้วสามารถลงคลิปได้ตามต้องการในพื้นที่ส่วนตัว”

“เคยไม่มั่นใจที่จะลงคลิปในพื้นที่ของตนเอง ตอนนีู้สึกดีขึ้น แต่อาจจะต้องกรองคลิปให้ดีกว่าก่อนจะลง”

2) ความต้องการมี知識ที่ประสบความสำเร็จ (Competence)

ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ใช้知識ที่ประสบความสำเร็จในการเสริมคุณค่าให้แก่ตนเอง โดย知識ที่ประสบความสำเร็จนั้นมาจาก知識ที่ว่าตนเองทำกิจกรรมโพลแดนซ์ได้เก่งขึ้น เพื่อทดแทน知識ที่ถูกลดคุณค่าที่เกิดจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ

“แม่ Comment ว่าขำใหญ่ทำให้เสียใจ แต่คิดว่าไม่เป็นไร เดียวก็เก่งขึ้น ตอนนี้อยู่ที่เก่งขึ้น Comment เชิงลบก็ไม่ค่อยมีแล้ว”

3) ความต้องการมีความสัมพันธ์ (Relatedness)

ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์รู้สึกรู้ว่าการต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ ทำให้มีความสัมพันธ์กับระบบสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น รวมถึงการกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างดีขึ้น ด้วย

“ครอบครัวมองกิจกรรมโพลแดนซ์เปลี่ยนไป จากตอนแรกมองไม่ดี เปลี่ยนไปเป็นความห่วงใยและกังวลแทน (ในเรื่องความอันตราย)”

“หลังจากทำกิจกรรมนี้เรากลับมามีชีวิตมากขึ้น เพราะเป็นซึมเศร้ามาก่อน ทุกคนชอบพูดว่าชอบมากที่เราไปเล่น Pole dance”

“เชื่อว่าคนเล่น Pole dance มีความเจ็บปวดบางอย่างร่วมกัน แต่พอมารวมกันแล้วรู้สึกสบายใจขึ้น”

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่องผลของประสบการณ์ทางสังคมและวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศของผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์และวิเคราะห์กระบวนการที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ใช้ในการต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ทางสังคมจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในทุกองค์ประกอบของระบบสิ่งแวดล้อมตามทฤษฎีนิเวศวิทยา ของ Urie Bronfenbrenner โดยเป็นวาทกรรมที่แสดงออกผ่านการกระทำและคำพูด ทั้งนี้ ผลการวิจัยสรุปว่าแม้คนส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมดังกล่าวอาจเป็นเพราะกลุ่มคนเหล่านี้ยังคงทำกิจกรรมโพลแดนซ์อยู่ และมองเห็นคุณค่าของกิจกรรมดังกล่าวโดยเฉพาะในด้านการออกกำลังกาย แต่ยังมีผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์อีกจำนวนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมดังกล่าวและส่วน

ใหญ่ในจำนวนนี้ยังคงทำกิจกรรมโพลแดนซ์อยู่ แสดงให้เห็นถึงการยืนหยัดในการต่อรองกับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในระบบสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ได้รับผลกระทบจากระบบภายนอก (Exosystem) มากที่สุด โดยเฉพาะในองค์ประกอบของสื่อสังคมออนไลน์ จึงอาจทำให้สรุปได้ว่าเมื่อระบบภายนอก (Exosystem) กระทำกับปัจเจกโดยตรงจะมีความรุนแรงของวาทกรรม (การกระทำและคำพูด) มากกว่าระบบจุลภาค (Microsystem) ที่อยู่ใกล้ตัวปัจเจกมากที่สุด เนื่องจากอิสระในการแสดงออกผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะในแพลตฟอร์ม Tiktok ซึ่งเป็นช่องทางที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ได้รับความเห็นในเชิงบวกมากที่สุด โดยวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศทำให้อาจมองได้ว่าผู้หญิงคู่กับเสาคือเป็น Stripper และเพศชายสามารถกระทำการใด ๆ กับเพศหญิงก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อเป็นคนที่ไม่รู้จักกันมาแสดงความเห็น ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์จึงสามารถตอบกลับได้อย่างดุเดือด สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ในการต่อรองกับวาทกรรมดังกล่าวที่สรุปได้ว่าผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์จะเลือกวิธีที่ประนีประนอมในการต่อรองกับวาทกรรมที่เกิดจากระบบจุลภาค (Microsystem) ในขณะที่จะต่อรองด้วยกระบวนการทางกฎหมายหรือวิธีการที่รุนแรงขึ้นหากวาทกรรมนั้นเกิดจากระบบภายนอก (Exosystem)

ทั้งนี้ หากมองในระดับองค์ประกอบในแต่ละระบบสิ่งแวดล้อมจะพบว่า มีผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากวัฒนธรรมองค์กรที่ทำงานถึง 122 คน ซึ่งในจำนวนนี้พบว่าส่วนใหญ่ทำอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนซึ่งอาจมีนโยบายการปฏิบัติตนในฐานะพนักงานที่มีอิสระมากกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น ข้าราชการ ทำให้มีผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์จำนวนมากที่ไม่ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศจากองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมนี้ อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์พบว่า แม้จะเป็นพนักงานบริษัทเอกชนหรือทำอาชีพอิสระ (Freelance) แต่ในบางสาขาอาชีพก็ต้องคำนึงถึงภาพลักษณ์ของตนเองเพื่อให้สามารถทำงานนั้น ๆ ได้อย่างราบรื่น

นอกจากนี้ ยังเห็นได้ว่า แม้ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์จำนวนหนึ่งจะได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศอันส่งผลกระทบต่อความรู้สึกคุณค่าในตนเอง แต่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์อีกร้อยละ 59.62 ยังให้ความสนใจกิจกรรมโพลแดนซ์ในแง่มุมมองของกิจกรรมที่ทำให้มีสุขภาพกายแข็งแรง โดยเชื่อว่าเป็นกลุ่มที่มองข้ามการตัดสินกิจกรรมดังกล่าวด้วยภาพลักษณ์เดิมที่เคยเป็นมา และถอดวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศที่สังคมไข่มองกิจกรรมโพลแดนซ์ออก โดยมองถึงคุณค่าที่แท้จริงของกิจกรรมว่าเป็นกิจกรรมการออกกำลังกายที่มีประโยชน์ต่อทั้งร่างกายและจิตใจ อันสอดคล้องกับแนวคิดของ Foucault(1978) ที่มองว่าสังคมพยายามยึดเยียดความเป็นหญิงลงไปในร่างกายของผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงต้องปฏิบัติ

ตามระเบียบและความต้องการของสังคม หากถอดวาทกรรมทำหน้าที่กำหนดกรอบ กติกา และกลไกต่าง ๆ ของสังคมออก และจะมองเห็นคุณค่าที่แท้จริงของกิจกรรมโพลแดนซ์ได้อย่างที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์มองเห็นคุณค่าในตนเองและกิจกรรมโพลแดนซ์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yunjung Kim และ Sun-Yong Kwon (2019) เรื่อง “I’m a Poler, and Proud of It”: South Korean Women’s Managed Experiences in a Stigmatized Serious Leisure Activity ที่ระบุว่าผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ทุ่มเทกับการเข้าร่วมการแข่งขันและการพัฒนาทักษะในการทำกิจกรรมโพลแดนซ์อย่างจริงจังภายใต้บรรยากาศความมุ่งมั่นของสังคมผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ซึ่งไม่ได้มองว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่เป็นตราบาปของสังคมแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่าผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์มองกิจกรรมรูปแบบนี้ว่าเป็นประโยชน์และเห็นคุณค่าของกิจกรรมในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่รูปแบบที่เป็นไปตามวาทกรรมที่สังคมกำหนด ทำให้ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เหล่านี้ยืนหยัดในคุณค่าของตนเองได้ และหลายคนไม่ต่อสู้กับวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ เนื่องจากสามารถดำรงคุณค่าในตนเองไว้ได้อยู่แล้ว

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีข้อสรุปว่ากลุ่มผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เพศหญิงในประเทศไทยได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศตามแนวคิดของ Foucault (1978) ในระดับน้อยที่สุด โดยวาทกรรมดังกล่าวส่งผ่านระบบสิ่งแวดล้อมตามทฤษฎีนิเวศวิทยาของ Urie Bronfenbrenner (1974) ในทุกระบบสิ่งแวดล้อมทั้งในรูปแบบของภาษาและการกระทำโดยระบบสิ่งแวดล้อมที่ส่งผ่านวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศต่อผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์มากที่สุดคือ ระบบภายนอก (Exosystem) โดยเฉพาะในองค์ประกอบด้านสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งนี้ แม้ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์จะได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในระดับน้อยที่สุด แต่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์เองกลับมองเห็นคุณค่าในตนเองและกิจกรรมที่ทำอยู่ในรูปแบบอื่น เช่น การออกกำลังกาย และยึดหยัดในคุณค่าของตนเองโดยมีกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการและต่อรองกับวาทกรรมดังกล่าวอย่างหลากหลายขึ้นอยู่กับว่าวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศนั้นส่งผ่านระบบสิ่งแวดล้อมใด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อนำไปพัฒนาเป็นแนวทางในการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมนี้ต่อไป และข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการสอบถามเกี่ยวกับ

สถานการณ์ที่ผู้ทำกิจกรรมโพลแดนซ์ได้รับผลกระทบจากวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ

เอกสารอ้างอิง

- เพ็ญพรรณ เพ็ญพูลอย. (2562). ความเสมอภาคทางเพศในทัศนะของมิเชล ฟูโกต์ : เพศวิถี. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 3 (3), 179-188.
- คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2562). Gender Role – บทบาททางเพศ. เรียกใช้เมื่อ 6 เมษายน 2568 จาก <https://www.psy.chula.ac.th/th/feature-articles/gender-role/>
- จันทร์รัตน์ ระเบียบโลก และคณะ. (2546). บทบาทหญิงชายกับงานอนามัยการเจริญพันธุ์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท แพลน พับลิชชิง จำกัด.
- ณัฐมน สะเภาคำ. (2561). Pole Dance ศิลปะปลดปล่อยเรือนร่าง. เรียกใช้เมื่อ 6 เมษายน 2568 จาก <https://www.sarakadee.com/2018/01/08/pole-dance/>
- นิศาชล รัตนมณี และประสพชัย พสุนนท์. (2562). อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี, 13(3), 181-188.
- วรรณรัตน์ ลาวัณ และรัชนี สรรเสริญ. (2558). PPCT Model: รูปแบบชีวินเวศวิทยาเพื่อพัฒนาสุขภาพ ผู้มีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังในชุมชน. วารสารพยาบาลทหารบก, 16(2), 15-20.
- สุรสิทธิ์ บัวจันทร์. (2561). ความเป็นหญิงกับการสร้างเรือนร่างของหญิงในร่างชาย. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อธิพัฒน์ สันทรโก. (2555). การจัดการความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อริสา แก้วลี. (2561). แนวทางการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ระหว่างครอบครัวและโรงเรียน ในการพัฒนาความฉลาดทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อังคณา นาคเกิด. (2561). A Brief History Of Pole Dance : เมื่อฉันอยาก “เต้นรูดเสา”
เบื้องลึกศิลปะสุดยั่วเย้าที่มีมานานกว่าศตวรรษ. เรียกใช้เมื่อ 7 เมษายน 2568 จาก
<https://urbancreature.co/a-brief-history-of-pole-dance/>
- อัสมา นาคนาวา พาริลที. (2566). แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรม
การรังแกบนโลกไซเบอร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลามควบคู่สามัญในกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
วิชาพัฒนศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภา กำวิจิตร. (2563). ผลของเป้าหมายการกำกับต่อความมุ่งมั่นในตนเอง : การเปรียบเทียบ
ระหว่างวัยรุ่นและผู้ใหญ่ตอนต้น. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Helmobakk, A. (2023). Perception Of Pole Dance, Stigma and Body Image A Case
of Norway and Poland. In master's thesis department of Music. Norwegian
University of Science and Technology.
- Cambridge Dictionary. (n.d.). Pole dancing. 7th April 2025 from [https://dictionary.
cambridge.org/dictionary/english/pole-dancing](https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/pole-dancing)
- Pfeiffer, J. L., et al. (2023). Effects of pole dance on mental wellbeing and the
sexual self-concept—a pilot randomized-controlled trial. BMC Psycho
logy, 11.
- (Kim, J., et al. (2022). “At this age, I can do anything”: a phenomenological study
exploring self-efficacy in pole dancing among middle-aged women.
Leisure Studies, 42(5), 736–750.
- Holland, S. (2010). pole dancing, empowerment and embodiment. 6th April 2025
from <https://link.springer.com/book/10.1057/9780230290433>